

прийомів, технік, артистизму, наукові, художні та стильові концепції. Таким чином, можна зазначити, що збірний образ класичного піанізму різних шкіл є основою для сучасного піанізму.

Піанізм у різних піаністичних школах відрізняється характерними ознаками. Наприклад, піанізм лондонської школи проявляється у віртуозній майстерності, ясності виконання, відточеності найдрібніших деталей, карбування пальцевої техніки. У віденській піаністичній школі піанізм як вид музичної культури відображав ідеї, що відповідають місцевим національним та історичним умовам; виконавці прагнули максимальної співучості.

Прагнення до систематизації розробки музично-теоретичних систем відрізняє др. пол. XVIII ст. — епоха енциклопедизму, коли виявлялося зростання системного освоєння музичного мистецтва. Піанізм як поняття виникає в 1844 р. — понад 100 років від появи фортепіано, таким чином, це поняття спочатку несе в собі рівень узагальнення історичного шляху розвитку та його різновидів. І з того часу узагальнення стає іманентною властивістю піанізму.

Український музиколог Н. Очеретовська трактує поняття школи як їхня сукупність. Поряд з тим, що школи існують в якості самостійних напрямів, водночас є сукупність шкіл, оскільки завжди був взаємовплив між існуванням різних шкіл (наприклад: лондонської та віденської). XXI ст. яскраво насичене подібними взаємовпливами між школами, тому що сучасні виконавці грають різні за своїм часом, стилем та технікою музичні твори, що належать, у свою чергу, до різних шкіл. На сьогодні сфера впливу шкіл поглиблюється та розширюється.

Творчість представників лондонської та віденської фортепіанних шкіл справила найбільший вплив на розвиток музичного мистецтва майбутнього. Підсумовуючи, можна стверджувати, що віденська та лондонська школи посіли чільне місце у формуванні європейського фортепіанного мистецтва. Із цими школами великою мірою були пов'язані шляхи подальшого вдосконалення інструментів та певні традиції у виконавстві та педагогіці.

Г. Косенко

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАЦЬКОГО ПРОЦЕСУ ДИСЦИПЛІНИ «КВАРТЕТНИЙ КЛАС» В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Н. Kosenko

FEATURES OF TEACHING “QUARTET CLASS” DISCIPLINE IN THE CONDITIONS OF DISTANCE EDUCATION

Нині українська освітня сфера зіткнулася з новими реаліями, що, з одного боку, на жаль, спричинило низку проблем, з іншого — подіяло на неї благотворно. Усвідомлюючи все це, ми маємо максимально розширити плюси та скоротити мінуси ситуації.

Навіть у такі складні часи українські заклади освіти продовжують надавати свої послуги. Сьогодні як ніколи цінується креативність та ініціативність викладачів. Над-актуальним стало володіння гаджетами, знання всіх тонкощів їх використання. Оскільки більша частина навчальних закладів перейшли на дистанційну форму викладання, інтернет-технології стали одним із найрозповсюдженіших інструментів

донесення знань до учнів / студентів. На сьогодні існує багато державних програм, що дають можливість розвинути та підвищити рівень своєї цифрової грамотності. Це — онлайн / офлайн курси, семінари, вебінари, різноманітні платформи для онлайн-тренінгів. Серед таких — курс «Цифрові інструменти Google для освіти» (має три рівні: базовий, середній та поглиблений, з отриманням сертифікату на 30, 15 і 15 год відповідно), курс «Медіаграмотність для освітян» на освітній платформі Prometheus (сертифікат на 60 год.), національна онлайн-платформа «Дія. Цифрова освіта» тощо.

Упровадження такого виду технологій не оминуло й мистецьку сферу. Особливо вплинули такі зміни на викладання спеціальних дисциплін (спеціалізований ансамбль, камерний ансамбль, квартетний клас), що передбачають особисту присутність учня / студента на уроці. І якщо спеціалізований ансамбль, ще можливо викладати, то з ансамблевими складами ситуація є набагато складнішою. Тут неможливо обійтись простими онлайн-застосунками (Google classroom, Google meet, Google Duo, Zoom, Skype, RingCentral, GoToMeeting, UberConference тощо).

Один із найбільших недоліків дистанційного зв'язку — незначна часова несинхронність (часто відставання) унеможливує процес програвання ансамблевого твору в онлайн-режимі. Тому деякі комп'ютерні програми (Audacity, BandLab, Audio Editor Hokusai тощо) стають просто невід'ємною частиною навчального процесу. Вони допомагають об'єднати декілька аудіофайлів в один. Таким чином, окремо опрацьовані й записані квартетні партії перетворюються на повноцінний квартетний твір.

Поєднати кілька аудіотреків (квартетні партії) в одну композицію (квартетний твір) можна також і за допомогою онлайн-ресурсів в Інтернеті. Механізм роботи з ними є нескладним і не займає багато часу. Потрібно лише завантажити необхідні треки, повзунками обрати, як саме вам потрібно поєднати файли, натиснути кнопку «обробка» й завантажити отриманий результат. Серед таких сервісів — AudioJoiner, Mp3cut.foxcom, clideo.com, filesmerge.com, solveigmm.com, mp3food.com тощо.

Звичайно, це не панацея і детальну роботу окремо з кожним студентом та з ансамблевою групою не відміняє. Треба звернути увагу й на те, що дистанційна форма занять вимагає більшої відповідальності студента. Прослуховування квартетної музики, вивчення стилю композитора, аналіз квартетного опусу загалом та окремо своєї партії, визначення ролі свого голосу (його сольна чи акомпануюча функція, важливі підголоски і т. п.), розуміння того, що відбувається в цей час в інших голосах — все це обов'язкова складова успішного виконання будь-якого квартетного твору.

Підсумовуючи, ще раз звернемо увагу на дедалі більшу роль медіаграмотності викладачів, освоєння та впровадження в навчальний процес комп'ютерних технологій. Тож підвищення власної кваліфікації, пошук нових нестандартних рішень донесення знань до учнів / студентів допоможе досягти їхньої зацікавленості та високих результатів навчання.